

Soukromá základní škola ERIZA, s.r.o., se sídlem U Cihelny 505/7, 276 01 Mělník, IČ:
06228640, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, v oddílu C vložce
278471

Minimální preventivní program školní rok 2023/2024

Vypracoval: **Martina Faltysová, ředitelka školy**
Zuzana Kustlová, metodik prevence

V Mělníku dne 31. 8. 2023

Obsah

1.	O škole	3
1.1	Specifika školy	4
1.2.	Potenciální riziková místa školy	
1.3.	Skladba aktivit pro jednotlivé cílové skupiny	
2.	Analýza současného stavu na škole	6
2.1	Obecně	
2.2	Popis rizikových jevů na naší škole	
3.	Stanovení cílů minimálního preventivního programu školy	7
3.1	Dlouhodobé cíle školy	
3.2	Střednědobé cíle školy	
3.3.	Krátkodobé cíle školy	
4.	Kontakty na organizace v oblasti prevence	8
5.	Slovníček pojmů	9

1 O škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Soukromá základní škola ERIZA, s.r.o., U Cihelny 505, Mělník Místo poskytovaného vzdělávání: Mělník, U Potoka 4391
Jméno a příjmení ředitele	Martina Faltysová
Telefon na ředitele	774 224 778
E-mail na ředitele	martina.faltysova@eriza.cz

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Jméno školního metodika prevence	Zuzana Kustlová		
Telefon	608 715 650		
E-mail	zuzana.kustlova@eriza.cz		
Specializační studium	Ne, Speciální pedagog	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	prevence soc. patologických jevů		

Jméno výchovného poradce	Martina Faltysová, Ivana Konvalinková		
Telefon	774 224 778		
E-mail	martina.faltysova@eriza.cz		
Specializační studium	Ne	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	depistážní činnost, realizace intervence, kariérové poradenství		

Jméno školního psychoterapeuta	Renata Siranová		
Telefon	603 250 231		
E-mail	resiranova@gmail.com		

1.1 Specifika školy

Naše škola se dá charakterizovat jako menší městská úplná základní škola.

Škola se nachází v nových prostorách objektu Multifunkčního domu, v blízkosti městského parku. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá víceúčelové hřiště a pro svoje potřeby si pronajímá sportovní halu BIOS, gymnastickou tělocvičnu ve Všetatech, zimní stadion, Sokolovnu a plavecký bazén. Každá z 9 tříd školy má svoji kmenovou učebnu. Ve třídách jsou speciální prostory pro relaxaci žáků a dílenský koutek.

Část žáků dojíždí z okolních obcí (Neratovice, Byšice, Tišice). Spojení je však velmi dobré, škola je velmi blízko autobusového i vlakového nádraží.

Zájem o školu převyšuje možnosti přijetí. V souladu s koncepcí školy jsme otevřeli třídy pro optimální počet 12 žáků. Výnamným fakorem stanovení cílů v Minimálním programu prevence sociálně patologických jevů (dale MPP) je skutečnost, že rodiče a žáci si naši školu vybrali a zvolili tak možnost inovativního vzdělávání. Spolu s učiteli (tutory) se spolupodílejí na formování konkrétních cílů vzdělávání svých dětí a tvoří celkové klima školy.

1.2. Potenciální riziková místa školy

Za riziková místa na škole se dá považovat spojovací chodba. Chodba vybízí k běhu a míčovým hrám. Dalším potenciálně rizikovým místem je přímý vstup z učebny Věda k dílenskému koutku a na školní zahrádku. Ve všech učebnách jsou velmi nízko umístěna okna, jsou proto opatřena zámekem a školní pravidla upravují jejich manipulaci.

Na všech těchto místech je stálý dozor (podle rozvrhu, pro družinu do 17:00), který potenciální nebezpečí monitoruje a snaží se včas zasáhnout. Také ostatní prostory (WC, umývárny, protipožární dveře, relaxační koutek) jsou pod stálým dohledem pedagogických pracovníků školy, kteří se snaží předejít, případně okamžitě řešit výskyt nežádoucího chování u žáků.

Polední pauza nepřesahuje dobu 45 minut, proto za žáky přebírá škola zodpovědnost i v této době. Pro žáky nižších ročníků (1.- 5.) je otevřena družina. Na začátku školního roku zákonní zástupci žáků podepisují souhlas s opouštěním školy v době polední pauzy.

1.3. Skladba aktivit pro jednotlivé cílové skupiny

Pracovníci školy

Zajišťujeme informovanost všech pracovníků školy o MPP, nastavených pravidlech školy (řád školy, desatero tutora, školní povinná dokumentace, krizový plán školy, školní program proti šikaně, prevence rizikového chování, plán vzdělávání ped. pracovníků v problematice primární prevence) formou pravidelných porad (pedagogických, všech zaměstnanců, porad vedení, metodických), emailovou interní komunikací, aktivní správou webu a FB stránek školy, společnými prožitky při akcích školy, neformální formou společných aktivit a každodenními operativními setkáními.

Ve škole pracuje tým složený převážně z mladších pedagogů, kteří se aktivně zapojují do pobytových akcí, školních projektů apod. Spoluúčast učitelů je nezbytná na úspěšné preventivní strategii zakomponované v dokumentaci školy a pedagogové se podílí na realizaci MPP zařazováním vhodných témat z oblasti prevence v rámci vyučování ve vyučovacích předmětech, využíváním forem: komunitní kruhy, výklad, skupinové činnosti, kooperativní učení, prožitkové a zážitkové

učení, rozhovor, názorné ukázky, diskuse, využití odborné literatury a zařazováním otázek prevence do komunitních řešících kruhů,

Školní poradenské pracoviště a školní poradenský tým

Školní poradenské pracoviště se řídí platnými vyhláškami a souvisejícími právními předpisy a skládá se z:

školního výchovného poradce pro 1. a 2. stupeň (dale ŠVP)

školního metodika prevence (dále jen ŠMP)

školní psychoterapeutky

speciálního pedagoga

Dále jsou na projednání zváni ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy, třídní učitel, popř. ped. pracovník, který daný problém aktuálně řeší. Výchovná komise se zpravidla schází v počtu minimálně dvou zástupců školního poradenského týmu, dle možností a situace, a to neprodleně. Škola má k dispozici vhodnou místnost, kde k výchovným komisím dochází. ŠMP a ŠVP mají na webových stránkách a nástěnce školy zveřejněny kontakty pro zákonné zástupce žáků.

Žáci školy

V prvních letech jsme se zaměřili na budování dobrých a bezpečných vztahů v třídních týmech a to se nám společně daří. Pravidelně tvoříme diskusní kruhy pro upevňování pravidel školy a žáci se obracejí na třídní učitele i vedení školy se svými otázkami a problémy, které se okamžitě operativně řeší. Žákovský parlament se koná zpravidla 1x měsíčně, v případě potřeby i častěji. Shromáždění celé školy se konají minimálně 2x ročně. Efektivně začleňujeme programy primární prevence do MPP školy ze strany neziskových či státních organizací, ať už formou komplexního dlouhodobého programu, jednorázových programů, hromadných programů a akcí v oblasti primární prevence. Otevřené dveře mají žáci do ředitelny a tuto možnost hojně využívají k osobním pohovorům a konzultacím. V 6. až 9. ročníku žáci poskytují (pokud chtějí anonymní) zpětnou vazbu pro zlepšení práce nejen ŠPP.

Rodiče, zákonní zástupci

Do výchovně vzdělávacího procesu na škole zapojujeme také rodiče. Je důležité zabezpečit informovanost rodičů o postojích školy a školského zařízení k preventivní strategii a o možnostech intervence v případě selhání dítěte.

V oblasti primární prevence zajišťujeme:

- informační servis pro rodiče - www a sociální síť školy, nástěnky, školní informační materiál, dotazníky
- aktivní formy spolupráce s rodiči - přímá účast rodičů na preventivní strategii školy, ve výuce, na projektech i akcích školy
- kvalitní práci třídních učitelů směrem k rodičům – tř. schůzky, tripartity, školní akce určené pro rodiče s dětmi, osobní konzultace a spolupráce při tvorbě učebních map žáků
- funkčnost poradenského systému školy - ŠMP, ŠVP, psychoterapeutka, externí poradenská činnost odborníka na škole
- přednáškovou činnost – “odpolední škola pro rodiče”, besedy na aktuální témata
- pasivní formu spolupráce s rodiči - pís. sdělení rodičům, tel. kontakt, distribuce informačních materiálů

V oblasti sekundární prevence - odborná pomoc rodičům (mimo rámec školy - besedy s rodiči žáků na různá témata, poradenství, doporučení kontaktů, zprostředkování léčby).

2. Analýza současného stavu na škole

2.1. Obecně

Členové školního poradenského pracoviště ve spolupráci s učiteli vyhodnotili a stanovili oblasti a cíle, které se podařilo splnit a které se zatím splnit nepodařilo (viz “Vyhodnocení MPP SZŠ ERIZA, s.r.o. za školní rok 2022/2023”). Z této analýzy vychází skladba cílů pro nový školní rok. Případy, které řešíme na naší škole, jsou spíše ojedinělé, i přesto je třeba tyto neprodleně řešit, vždy zvážit závažnost situace a podle toho pak postupovat. Vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování, k respektujícímu přístupu ke spolužákům i učitelům. Vybudovaná důvěra mezi tutory a žáky školy se projevuje v časném řešení a předcházení případných rizikových jevů (sdílené komunitní kruhy, otevřená komunikace, přímé řešení otázek s vedením školy...).

Prevenici zneužívání návykových látek chápeme na naší škole v kontextu prevence dalších projevů rizikového chování (vandalství, šikana, brutalita, asociální chování s rasistickým podtextem, xenofobie, kyberšikana...). Dětem poskytujeme informace úměrně věku. Pravidelně se učíme diskutovat v komunitních řešících kruzích i v rámci výuky. Organizujeme společné akce – sportovní exkurze, sportovní dny, společné tvořivé workshopy. V rámci předmětu Projekt podporujeme klíčové kompetence žáků a rozvíjíme dovednosti – práce v týmu, umět obhájit svůj názor, rozhodovat se, dokončit práci, spolupracovat, kooperovat, kriticky myslet. Cíleně podporujeme sociální gramotnost.

Pro smysluplné využití volného času nabízíme kluby ERIZA.

Vedení školy a všichni pracovníci jsou obeznámeni se strategií vyšetřování, ať už šikany (viz preventivní program školy proti šikaně), donesení nebo užití návykových látek či jiného typu rizikového chování (viz krizový plán školy). Ve škole žáci pracují v malých pracovních skupinách (buňkách), kde je učitel (tutor) důležitým faktorem pro podporu dobrého klima a otevřené a bezpečné diskuse a pomáhá žákům, aby uměly lépe navazovat kontakty mezi sebou.

2.2. Popis rizikových jevů na naší škole

Velmi důležitým nástrojem je posilování zdravého sebevědomí žáků, podpora jejich silných stránek a důvěra ve své schopnosti. Učitelé respektujícím a partnerským přístupem přistupují k žákům a posilují zodpovědnost žáků za jejich chování. Malé třídní kolektivy na jedné straně umožní velmi snadnou kontrolu všech jevů, na druhé straně omezují žáky ve volbě kamarádů ve třídě. Z toho důvodů např. v předmětu Projekt cíleně spojujeme žáky do vrstevnický smíšených skupin. V rámci přestávek umožňujeme společné trávení času v relaxačních koutcích i pobyt na školní zhradě a jurtě. V posledních školních letech jsme komunikovali disharmonii při rozchodu rodičů a vliv na chování dítěte ve škole a individuálně zejména vliv uzavření škol z důvodu prevence covid-19. Příležitostně se objevují problémy nezvládnutí emocí v souvislosti s používáním mobilních zařízení a řešení sporů fyzickými atakami. Velmi se nám osvědčuje rychlé řešení, zpracování sporů a otázek individuálně, např. metodami “Jak to vidím já” a spoluprací s rodiči. Podařilo se nám všechny situace zvládnout, chování otevřeně pojmenovat v řešících kruzích a nabízet řešení, všichni žáci splnili podmínky hodnocení a začlenili se do života školy.

3. Stanovení cílů minimálního preventivního programu školy

3.1. Dlouhodobé cíle školy

- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu ve výuce, v rámci školních projektů i školní družiny
- podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků
- rozvoj sociálně komunikativních dovedností a pozitivních hodnot a postojů žáků
- podpora sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny
- nabízet žákům možnosti konstruktivního řešení problémů
- zvýšení odolnosti žáků vůči projevům rizikového chování, snížení rizik a vlivů, které narušují
- nabídka hodnotných aktivit v rámci nespécifické primární prevence ve volném čase
- socializace, uvědomění vlastní role žáka v kolektivu
- podpora vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráce se zákonnými zástupci žáků školy
- vyváření pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu – školní hymna, školní trička, školní Instagram, akademie, adaptační exkurze
- spolupráce s ostatními subjekty – rodiče, školská rada, ped.-psych. poradna v Mělníku

3.2. Střednědobé cíle

- účast pedagogického sboru na seminářích s tematikou primární prevence
- informovanost žáků - nástěnka (informace k daným tématům, důležitá telefonní čísla a kontakty...), zdravá škola, dále aktualizované www stránky
- nadále podporovat komunikaci se žáky na škole respektujícím přístupem
- prevence šikany - sledování chování žáků o přestávkách a na mimoškolních akcích, plošné monitorování pomocí diagnostických dotazníků

3.3 Krátkodobé cíle školy, školní rok 2023 - 2024

- adaptační exkurze pro žáky celé školy na začátku školního roku: Martina Faltysová
- celoroční projekt o zdravém životním stylu: Michal Hánl
- velká přestávka offline – celoroční projekt: tým tutorů
- organizace zájmových klubů: Tereza Švejdrová
- sportovní dny školy: Michal Hánl, Lucie Šnajdrová
- spolupráce s odbornými pracovišti – besedy pro prevenci – AIDS, netolismus, sexuální výchova, protidrogová prevence, úrazy a alkoholismus – Martina Faltysová, Zuzana Kustlová
- školní rituály – vánoční akce, školní akademie: tým tutorů
- pobytové akce – lyžařský kurz, plavecký kurz, sportovní kemp
- skupinové práce v rámci pravidelných školních projektů – Kristina Pokorná, Kamila Strnadová
- bloky primární prevence podle aktuální nabídky- Zuzana Kustlová
- individuální konzultace, “otevřené dveře”, sdílené komunikační kruhy

1. stupeň

- Modelové emočně vypjaté situace - jak se v nich chovat
- Jak se zachovat v případě zranění - rychlá organizace, přivolání pomoci
- Davové chování - ležící osoba na zemi, kolem chodí spousta lidí. Nikdo nic nedělá. - By stander effect
- Nový model společnosti - porovnání se stávajícím modelem v ČR - diskuze o ochranných složkách a trestných činech.
- Kyberprostor – chování na internetu, nastavení a zabezpečení hesel k emailu,
- Dopravní hřiště – chování na silnici, dopravní značky, jízda na kole, povinná výbava jízdního kola

2. stupeň

- práce s emocemi, komunikace
- integrované předměty Trivium, Člověk, Věda
- speciální projekty: “Festival svobody”, občanská práva, svoboda projevu, 17. listopad
- v rámci vzdělávacích oblastí Historie a předmětu Projekt jsou akcentována témata: lidské rasy, xenofobie a rasismus
- v rámci předmětu Projekt jsou zařazována témata: antikoncepce, pohlavní choroby, sexuální výchova, návykové látky, poruchy příjmu potravy, netolismus a finanční gramotnost
- roční téma je “Učíme se učit se”
- součástí předmětu Člověk je téma zdravá výživa, prevence, posilování imunity
- v projektové výuce, podpoře digitální gramotnosti je akcentován kyberprostor a prevence kyberšikany
- sociální gramotnost – celoroční hlavní téma obsažené v integrovaných vzdělávacích oblastech a řešících kruzích, zapojení v dotačním programu EU

Pro oba stupně zařazujeme pravidelné aktivity – Dny šílených účesů, charismatických prstů, ERIZA má talent, výstavy prací jednotlivců a skupin, výběr hudebního zvonění po třídách, divadelní představení erizanů, společné návštěvy divadel.

Strategie realizace plnění cílů spočívá v koncepci školy, organizaci výuky a použitých metodách práce. Kontrola probíhá v rámci hospitací vedení školy, diskusí s erizany v komunitních kruzích i individuálně, na poradách týmu školního pracoviště, dotazníkovým šetřením mezi rodiči, při tripartitních setkáváních a sebehodnocením erizanů.

Vedení školy má tzv. otevřené dveře pro zákonné zástupce nejen při pravidelných pátečních “Setkání s kávou”, ale i během pracovního týdne, po dohodě.

Kontakty:

- Protidrogový koordinátor: Jaroslava Brabcová, 315 635 318, j.brabcova@melnik.cz
- Kurátoři pro děti a mládež: Bc. Jitka Feixová, kurátorka pro mládež, tel.: 315 635 331, e-mail: j.feixova@melnik.cz
- Policie ČR: por. Mgr. Markéta Johnová, DiS., 725 844 100, oddělení prevence
- Probační a amediační služba, Hrušková Jitka Mgr., probační úředník, jhruskova@pms.justice.cz , 725 961 310
- Městská policie 158
- Nemocnice s poliklinikou, 315 639 111
- Evropské číslo tísňového volání: 112
- Bílý kruh bezpečí (oběti a svědci trestných činů), 257 317 110
- Linka bezpečí (poradenství dětema mladistvým), 800 116 111
- Dona (oběti domácího násilí), 251 511 313

Slovníček pojmů:

Rizikové chování – Centrum adiktologie definuje následující oblasti RCh:

Agresivní chování
Závislostní chování
Prekriminální chování
Sexuálně-rizikové chování
Poruchy příjmu potravy
Rasismus a xenofobie
Sekty
Rizikové sporty

Prevence (z lat. praevenire, předcházet) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí a podobně.

Primární prevence u žáků – základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem primární prevence je zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejméně omezit škody působené jeho výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

